

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Wie *Mijn weekblad* al wat langer volgt weet dat ik een zwak heb voor geschiedenis en als Theo Arosius daarover een aantal boeken heb gepubliceerd. Daarom trof mij de inhoud van een krantenknipsel over een historisch onderwerp.

Op de kaart in de atlas van Blaeu in 1635 wordt Nieuw Nederland "Nova Belgica" genoemd.

Het herschrijven van de geschiedenis

Onlangs verscheen in *de Volkskrant* (21 oktober 2013) een bijdrage van de Belgische correspondent onder de kop "Niet een Hollander maar een Belg stichtte New York". Aanleiding was het boek van de Waalse historicus Yves Vander Cruysen die deze stelling had geponeerd. Echt serieus werd hij niet genomen, want men tekende aan: "De meeste historici verwerpen de Waalse aanspraken: de West-Indische Compagnie was een Nederlandse multinational, de nationaliteit van de "directeur" deed er niet toe. Bovendien bestond Wallonië in de 17de eeuw niet eens."

Zo wordt een boeiende theorie toch wat al te gemakkelijk aan de kant geschoven. In werkelijkheid lag de stelling van deze Waalse schrijver toch

dichter bij de waarheid dan deze historici willen toegeven. In mijn binnenkort te verschijnen studie *Het geheim van de Ramapo Mountains* (Aspekt 2013) wijdde ik een hoofdstuk aan deze gebeurtenissen en dat geeft mij de gelegenheid wat meer licht op de Belgische aanspraken te laten schijnen. Het begon met een groep uit de Ardennen gevluchte protestanten die in Leiden een schuilplaats hadden gevonden. Evenals hun Engelse lotgenoten, de Pilgrim Fathers, wilden ze in Amerika een nieuw leven beginnen. Op 30 maart 1624 staken zo'n dertig families met de *Nieuw Nederlandt* de oceaan over. Na hun aankomst in de baai bij Manhattan werden ze in vier groepen verdeeld. Twee families en zes man voeren naar Connecticut, twee families en acht man naar de Delaware Rivier, acht man bleven achter op Manhattan, terwijl de overige passagiers, zo'n achttien families, met het schip verder de rivier op voeren naar wat nu Albany heet. Vertegenwoordigers van de inheemse bevolking schonken de nieuwe bewoners beverhuiden als teken van vriendschap. In verdragen werd die vriendschap bezegeld. Niets stond de handel tussen de Walen en de Indianen in de weg. Ook zaaiden zij graan in de vruchtbare grond bij Fort Oranje. Het stond na een aantal maanden zo hoog 'als een man'.

Maar al na een jaar sloeg het noodlot toe door een wijziging in het beleid van de WIC. Men besloot alle kolonisten samen te brengen op één plaats, Nieuw-Amsterdam. Voor de Waalse kolonisten betekende dit alles tegenslag na tegenslag. De grond bleek minder vruchtbaar dan gehoopt. In de handel in bevervellen konden ze hier helemaal geen rol meer spelen. Bovendien moesten ze ook meehelpen bij het opbouwen van de nieuwe kolonie. Door al deze negatieve ervaringen waren de Waalse boeren intussen zo gedesillusioneerde, dat ze weigerden zich nog langer in te spannen voor de kolonie. De meeste keerden terug naar Nederland. Niet de truc van Peter Minuit om voor bijna niks Manhattan zogenaamd te kopen van de Indianen markeert het begin van New York, maar de vergeefse kolonisatie door de Walen. Ze hadden beter verdiend.